

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки
Кафедра управління та бізнес-адміністрування

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія наукових досліджень

Спеціальність **281 «Публічне управління та адміністрування»**

Галузь знань **28 «Публічне управління та адміністрування»**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Івано-Франківськ – 2020 рік

Робоча програма «**Методологія наукових досліджень**» для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». 13 с.

Розробник:

Никируй Л.І. – професор кафедри управління та бізнес-адміністрування

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри управління та бізнес-адміністрування

Протокол від 27 серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри управління
та бізнес-адміністрування _____

Жук О.І.

(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування» Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»	вибіркова	
Змістових модулів – 2			
Кількість кредитів – 3	Освітня програма Публічне управління та адміністрування	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: –		1-й	1-ий
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		1-й	1-ий
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		16 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	84 год.
Індивідуальні завдання: __ год.			
Вид контролю: Залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30 аудиторних / 60 самостійної

для заочної форми навчання – 6 аудиторних / 84 самостійної

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Зміст курсу передбачає висвітлення основних теоретичних основ, питань методики, технології та організації науково-дослідної діяльності, тобто теоретичного і практичного підґрунтя для ефективного проведення студентами наукових досліджень і підготовки випускних кваліфікаційних / дипломних / магістерських робіт. Оволодіння ними методологією, методами та необхідним інструментарієм дослідження в сучасних суспільствах сприятиме підвищенню якості наукового дослідження, набуття відповідного практичного досвіду

поєднання теоретичних знань і практичних навиків, успішному захисту випускних кваліфікаційних робіт.

Оволодіння ними методологією, методами та необхідним інструментарієм дослідження в сучасних суспільствах сприятиме підвищенню якості наукового дослідження, набуття відповідного практичного досвіду поєднання теоретичних знань і практичних навиків, успішному захисту наукових досліджень.

Мета курсу: оволодіння методологією та методами наукового дослідження, формування системи знань та вмінь, необхідних для самостійного виконання наукових досліджень.

Завдання курсу:

- формування цілісних теоретичних уявлень про загальну методологію наукової творчості;
 - формулювання наукових знань з найбільш актуальних проблем менеджменту, методологічних засад організації та проведення наукового дослідження;
 - розкриття специфіки наукового пізнання та формування філософського підходу до методології пізнавальної діяльності;
 - оволодіння магістрантами понятійним апаратом і методикою виконання й оформлення науково-дослідної роботи та її захисту;
 - ознайомлення зі способами роботи з науково-технічною інформацією;
 - ознайомлення з загальними вимогами до наукових досліджень, основ їх планування, організації та виконання;
 - ознайомлення з вимогами до оформлення різних видів дослідницьких робіт;
 - засвоєння методів планування та проведення наукових досліджень, обробки й аналізу їхніх результатів, оформлення та представлення результатів дослідження;
- ознайомлення магістрантів з організацією науково-дослідної роботи студентів, викладачів, аспірантів, докторантів та ін.

Компетентності навчання:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності)

ФК.1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

ФК.5. Здатність використовувати систему електронного документообігу.

ФК.7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

ФК.10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК.11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

Результати навчання:

ПР11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формувати рекомендації в межах своєї компетенції.

ПР16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Методи наукових досліджень

Тема 1. Наука як сфера людської діяльності. Поняття, зміст, мета і функції науки.

1. Наукознавство та його основні розділи.
2. Класифікація наук. Форми організації та управління наукою і національна система класифікації наук.
3. Система підготовки наукових кадрів в Україні.
4. Організація творчої діяльності. Основні принципи наукової творчості. Характеристика рис і якостей науковця. Планування робочого дня науковця. Організація робочого місця науковця.

Тема 2. Методологія та методи наукового дослідження.

1. Теоретичні та емпіричні методи наукового дослідження.
2. Предмет і сутність методології як науки. Основні функції, мета та види методології.
3. Основні поняття методології.
4. Методи емпіричних досліджень. Методи теоретичних досліджень. Методи досліджень на емпіричному та теоретичному рівнях.

Змістовний модуль 2. Організація наукових досліджень у публічній сфері

Тема 3. Організація і проведення наукових досліджень. Студентська наукова робота та Студентський путівник ПНУ.

1. Сутність та основні етапи проведення наукових досліджень в публічному управлінні.
2. Формулювання проблеми та обґрунтування мети дослідження.
3. Підготовка документації по плануванню наукових досліджень.
4. Планування кар'єрного розвитку у контексті Студентського путівника ПНУ.

Тема 4. Курсова, дипломна, магістерська роботи як кваліфікаційне дослідження.

1. Магістерська робота: поняття, характеристика і вимоги до неї.
2. Основні етапи підготовки магістерської роботи.
3. Структура та технічне оформлення магістерської роботи.
4. Підготовка до захисту магістерської роботи.

Змістовний модуль 3. Проекти та рейтинги дослідників у сфері публічного управління

Тема 5. Грантовий науково-дослідний проект.

1. Принципи грантових досліджень. Типи грантових проектів.
2. Аплікаційна форма.
3. Вітчизняні та закордонні гранти.

Тема 6. Бази даних наукової інформації.

1. Розрахунок наукометричних індексів.
2. Наукометричні бази Scopus, Web of Science, Google Scholar.
3. Пошук наукової літератури. Пошук патентів

Тема 7. Наукова публікація.

1. Поняття та функції наукових публікацій.
2. Основні види наукових публікацій.
3. Структура наукової публікації.

Тема 8. Комерціалізація результатів наукової діяльності.

1. Об'єкти права інтелектуальної власності та їх зв'язок із науковими дослідженнями.
2. Система захисту прав інтелектуальної власності в Україні та світі.
3. Патентування, як один із етапів комерціалізації наукових досліджень.
4. Управління циклом комерціалізації розробок.

5. Фандрайзинг, акселератори, інкубатори бізнесу, бізнес-ангели, стартапи та ін., як методи менеджменту у системі комерціалізації розробок.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1. Методи наукових досліджень												
Тема 1. Наука як сфера людської діяльності. Поняття, зміст, мета і функції науки	13	2	1			10	12,5		0,5			12
Тема 2. Методологія та методи наукового дослідження	8	2	1			5	10,5		0,5			10
Разом за змістовним модулем 1	21	4	2			15	23		1			22
Змістовний модуль 2. Організація наукових досліджень у публічній сфері												
Тема 3. Організація і проведення наукових досліджень	8	2	1			5	12					12
Тема 4. Курсова, дипломна, магістерська роботи як кваліфікаційне дослідження	15	2	3			10	20					20
Разом за змістовним модулем 2	24	4	4			15	32					32
Змістовний модуль 3. Проекти та рейтинги дослідників у сфері публічного управління												
Тема 5. Грантовий науково-дослідний проект	14	2	2			10	11	1				10
Тема 6. Бази даних наукової інформації	9	2	2			5	5					5
Тема 7. Наукова публікація	14	2	2			10	11	1				10
Тема 8. Комерціалізація результатів наукової діяльності	9	2	2			5	6		1			5
Разом за	38	8	8			30	33	2	1			30

змістовним модулем 3												
Усього годин	90	16	14			60	90	4	2			84

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості методології наукових досліджень у публічній сфері	1
2	Методи наукових досліджень. Класифікація і особливості	1
3	Організація і проведення наукових досліджень	1
4	Кваліфікаційна наукова робота: формулювання мети, об'єкту, предмету дослідження. Актуальність наукового дослідження	3
5	Грантовий науково-дослідний проект: типи грантів. Опис сучасного стану дослідження	2
6	Бази даних наукової інформації: наукометричні бази, профіль науковця; пошук наукової інформації	2
7	Наукова публікація: структура наукової публікації; пошук наукового видання; процес подання наукової публікації	4
Разом		14

6. Теми лабораторних занять

Відповідно до робочої програми з дисципліни «Методологія наукових досліджень» лабораторні заняття не заплановані

7. Самостійна робота

Самостійна робота студентів – невід'ємна складова частина навчального процесу, яка відіграє важливу роль у процесі формування майбутнього спеціаліста.

Мета самостійної роботи – набуття навичок щодо вирішення конкретних практичних завдань і використання отриманих знань у подальшій практичній діяльності.

Самостійна робота студентів при вивченні курсу складається з різних її видів:

- підготовка до аудиторних занять (лекцій, семінарів, практичних занять);
- завершення розпочатих на практичних заняттях завдань, передбачених робочою програмою курсу;

- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом;

- підготовка індивідуального завдання.

Підготовка до лекційного заняття передбачає обов'язкове вивчення матеріалу попередньої лекції і ознайомлення з матеріалами наступної лекції (підручники, посібники).

Підготовка до практичних занять передбачає обов'язкове вивчення отриманого теоретичного матеріалу з метою подальшого застосування знань на практичних заняттях, у наступній практичній діяльності. При підготовці до заняття відповідної теми необхідно детально вивчити конспект лекції, підручник (навчальний посібник) та коротко законспектувати засвоєний матеріал. Практичні заняття передбачають вивчення теоретичного матеріалу та виконання завдань. Студент самостійно завершує у позааудиторних умовах розпочаті в аудиторіях завдання і здає у час, який встановлює викладач.

Виконувати завдання необхідно в такій послідовності:

- ознайомитись із завданням і вивчити його умову;
- визначити методи (прийоми) розв'язання кожної конкретної ситуації;
- безпосередньо почати розв'язувати завдання;
- обґрунтувати висновки і пропозиції згідно з отриманими результатами;
- виконане завдання належно оформити в зошиті;
- захистити завдання (якщо це встановлено робочою програмою дисципліни) відповідно до встановленого графіка самостійної роботи.

Якщо передбачений програмою обсяг завдань студент не виконав і не захистив, то до іспиту його не допускають.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості методології наукових досліджень у публічній сфері	12
2	Методи наукових досліджень. Класифікація і особливості	10
3	Організація і проведення наукових досліджень	12
4	Кваліфікаційна наукова робота: формулювання мети, об'єкту, предмету дослідження. Актуальність наукового дослідження	20
5	Грантовий науково-дослідний проект: типи грантів. Опис сучасного стану дослідження	10
6	Бази даних наукової інформації: наукометричні бази, профіль науковця; пошук наукової інформації	10
7	Наукова публікація: структура наукової публікації; пошук наукового видання; процес подання наукової публікації	10
Разом		14

8. Індивідуальні завдання

Відповідно до робочої програми з дисципліни «Методологія наукових досліджень» індивідуальні завдання не заплановані.

9. Методи навчання

Словесні (навчальна лекція, пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія, диспут). Наочні (спостереження, демонстрування). Практичні (експериментальні навички). Проблемно-пошукові (розв'язання проблемних ситуацій і завдань, проблемне викладення). Методи за логікою руху змісту навчального матеріалу (індуктивні, дедуктивні).

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни «Стратегічне управління» використовуються: пояснювально-наочний проблемний виклад; частково-пошуковий та дослідницький методи.

10. Методи контролю

Методами контролю з дисципліни «Методологія наукових досліджень» є поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є:

- усні опитування на практичних заняттях;
- захисти підготовлених завдань (на лекційних та практичних заняттях);
- тестування тощо.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на освітньому рівні бакалавра. Підсумковий контроль з дисципліни «Методологія наукових досліджень» включає семестровий контроль у формі заліку.

Критерії оцінювання рівня знань на практичних заняттях, при виконанні самостійних та індивідуальних завдань:

5 балів – коли студент дає обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді на запитання, рішення завдань правильні, демонструє знання навчально-методичної літератури, наводить узагальнення і висновки, був присутній на лекціях і практичних заняттях;

4 бали – коли студент знає викладений матеріал на «відмінно», але ним допущені незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, розрахунків, коли за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Присутність на лекціях і практичних заняттях обов'язкова;

3 бали – коли студент дає неправильну відповідь на одне запитання або на всі запитання дає малообґрунтовані, невичерпні відповіді, припускається грубих помилок у розрахунках і тільки за допомогою викладача може виправити допущені помилки;

2 бали – коли студент дає неправильні відповіді на 2-3 запитання, припускається грубих помилок у розрахунках і не може їх виправити, погано орієнтується в лекційному матеріалі;

1 бал – студент отримує за умови, якщо не зміг викласти зміст питання, погано орієнтується в матеріалі; відсутні логічна послідовність висловлювань та зміст відповіді; виконане завдання містить багато помилок, що заважають розумінню загального змісту;

0 балів – відповідь відсутня.

11. Оцінювання

Під час навчання студенти можуть отримати такі бали: Назва контролю	Мах кількість балів	Примітки
Практичні заняття	30	14 практичних занять (робота в групах в аудиторії)
Проміжні тестування за результатами практичних занять	10	2 тестування (дистанційне навчання)
Залік	60	Мін оцінка допуску – 25 Мах оцінка допуску – 50
Разом:	100	Відмінно!

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Перелік питань, які виносяться на залік

1. Завдання з наукових досліджень у відповідності до Закону України “Про вищу освіту”.
2. Методологічні принципи науки.
3. Наукова ідея, науковий пошук.
4. Аргументація у науковому дослідженні.

5. Наукові гіпотези та концепції.
6. Фінансування наукових досліджень.
7. Фундаментальні наукові дослідження.
8. Прикладні наукові дослідження.
9. Процеси наукового дослідження.
10. Визначення мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження.
11. Виявлення і ознайомлення з основними літературними та архівними джерелами.
12. Застосування дедуктивного та індуктивного методів.
13. Метод системного аналізу.
14. Роль методології в економіці.
15. Вимоги до написання курсової роботи
16. Класифікація методів наукового дослідження.
17. Методологія теоретичних досліджень.
18. Застосування дедуктивного та індуктивного методів.
19. Метод системного аналізу.
20. Наукова публікація. Функції основні види.
21. Магістерська робота, як наукова праця.
22. Наукова стаття. Її структурні елементи.
23. Тези наукової доповіді. Правила їх написання.
24. Вимоги до написання реферату.
25. Вимоги до написання магістерської роботи.
26. Оформлення літератури у науковому дослідженні.
27. Авторське право на твір, як результат виконання наукового дослідження.
28. Патент, як результат наукового дослідження.
29. Міжнародні наукометричні бази.
30. Наукові проекти, як система підтримки досліджень.

12. Рекомендована література

- 1 Веб-ресурс: Студентський путівник ПНУ, https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Студентський_путівник_2019-20-25.10.pdf
- 2 Завгородня Т.К., Прокопів Л.М., Стражнікова І.В. Методологія та технологія педагогічних досліджень [Текст]: навч.-метод. посібник .-Ів.-Франківськ: ПНУ, 2014 .-76 с.
- 3 Конверський А.Є. Основи методології та організації наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
- 4 Чмиленко Ф.О., Жук Л.П. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень», Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2014, 49 с.

- 5 Маліцький Б.А. Прикладне наукознавство. К.: Фенікс, 2007, 464 с.
- 6 Артемчук Г.І., Курило В.М., Кочерган М.П. Методика організації науково-дослідної роботи: Навч. Посіб. Для студ. Та викл. ВНЗ / Київ. Держ.лінгв. ун-т. – К.: Форум, 2000. – 270 с.
- 7 Білуха М.Т. Основи наукових досліджень: Підручник. – К.: Вища школа, 1997. – 271 с.
- 8 ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис: Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи: Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1–2003, IDT): Вид. офіц. – К.: Держспоживстандарт України, 2007. – 86 с.
- 9 ISBD(G) : Загальний міжнародний стандартний бібліографічний опис.: Пер. з англ. – К.: Кн. палата України, 2001. – 40 с.
- 10 Єріна А.М., Захожай В.Б., Єрін Д.Л. Методологія наукових досліджень. – К.: Центр навч. літератури, 2004. – 212 с.
- 11 Клименюк О.В. Методологія та методи наукового дослідження: Навчальний посібник. – К.: Міленіум, 2005. – 186с.
- 12 Кушнарєнко Н.М., Удалова В.К. Наукова обробка документів: Підручник. – К.: Знання, 2006. – 331 с.
- 13 Романчиков В.І. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літ-ри, 2007. – 254 с.
- 14 Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідної діяльності: Підручник. – 5-те вид. –К.: Знання, 2006. – 307 с.
- 15 Веб-ресурси:
 - <https://www.researchgate.net/>
 - <https://www.scopus.com/>
 - <https://www.mendeley.com/>
 - <https://mjl.clarivate.com/>
 - <https://publons.com/>
 - <https://www.crdfglobal.org/>
 - <https://www.stcu.int/>
 - <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal>
 - <https://www.nato.int/science/>
 - <http://nfv.ukrintei.ua/>
 - <https://scholar.google.com/>
 - <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/index>
 - <https://members.orcid.org/>
 - <https://www.issn.org/>
 - <https://ncp.pnu.edu.ua/>